

La Humanitat

Any III : Núm. 416
Barcelona, divendres, 10 març de 1933

Redacció i Administració: Ronda San Pere, 1, pral. : Telèfons 24646 i 24647
Impremta: Muntaner, 49 :-: Telèfon 31518

Fundador: LLUIS COMPANYS

MALGRAT TOT...

Els jesuïtes segueixen practicant l'ensenyament a Barcelona

Als passadissos del Parlament de Catalunya, el senyor Vallès i Pujals —persona, en aquest sentit, gens sospitosa—, ha dit ben clarament: "Vàreu treure els jesuïtes i aquests segueixen ensenyant..." El diputat de la Lliga no va fer cap descobriment, doncs, tothom sap, i nosaltres ho havíem denunciat moltes vegades, que la Companyia de Jesús, tan aparatósament fagugada, no ha perdut més que uns edificis — que encara confia en recobrir — i que els seus membres, en llur majoria, no s'han mogut de Barcelona, on, emprant vestit seglar, tenen escoles i actuen com si res no hagués passat.

No hi ha res a dir, si les autoritats ho consenten i la llei té la xarxa tan poc espessa, que pel mig del seu filat hi passen en les transgressions d'aquesta mena. El que sí hi ha que dir, és que els caus on els jesuïtes resideixen — aquell pis del carrer de Consell de Cent, aquell Col·legi de la Rambla de Catalunya, aquella torre del Guinardó...—es converteixen en niu de difamació contra la República, els seus homes i les seves lleis.

No fa gaires dies que un digne sacerdot va apropar-se a nosaltres, per tal de denunciar-nos el fet que en un col·legi dirigit i regentat per jesuïtes sense hàbit, un cop per setmana es feien lloances de la monarquia, inculcant en l'ànim dels alumnes l'"odi a la República, atropelladora de tots els drets". Per altre conducte se'ns ha demostrat que hi ha llocs a Barcelona on els jesuïtes "viuen en comunitat", amb el corresponent superior i fins amb cuiner propi. I per fi, se'ns ha dit que han tornat de Bèlgica uns quants "padres" cridats des de Barcelona per a seguir les seves tasques docents.

Tenia raó el senyor Vallès i Pujals, que coneix a fons els jesuïtes. La República perd el temps dictant lleis que el poble reclama i no fent-les complir. La rialla mofeta de la gent de la Lliga està del tot justificada.

El general Queipo de Llano ha explicat la seva dimissió. Les seves paraules són per damunt de tot, les d'un home delicat i digne.

Doncs què es creien alguns? La República també té generals que, sortosament, no recorden en res aquells generals de la dictadura, lacais de l'exercit amics de tota indisciplina, de tota arbitrariedad, de tot abús de poder.

De la Presó Model s'ha escapat, s'ha pogut escapar, un home que estava empresonat per lladre.

Segurament, quan s'ha escapat, la Model no li devia semblar tan model com diuen. O devia pensar que si estaven al carrer els generals i els ministres de la dictadura, més dret tenia a estar-hi ell.

Al Parlament de la República segueix discutint-se el projecte de llei de Congregacions religioses. I el senyor Guallart ha presentat una esmena demanant que l'Església Catòlica pugui exercir lliurement el culte dintre dels seus temples i al carrer amb processons i tota la requincalla.

I explica que en un poble de Saragossa l'alcalde prohibí una processó i per poc el maten. I, segons diu el senyor Guallart, els més indignats eren els obrers de la "Casa del Pueblo".

De la "Casa" o de la "Caza", senyor Guallart?

El senyor Maura té un esperit altament bèl·lic. Ho demostrà a Sevilla, tirant canonades contra els perills de la casa Cornelio. I no ens volem referir a la llei de fugues aplicada a uns obrers en el parc de Maria Lluïsa, perquè som més generosos que ell i si el creiem culpable l'hi creiem d'una manera indirecta.

Ho ha demostrat ara, també, presentant una mena d'últimàtum al senyor — i molt senyor — Manuel Azana. Es un ultimàtum, però, que més que en el Cid fa pensar en Tartari.

Mussolini ha felicitat Hitler. Per què? per haver implantat a Alemanya, corregit i augmentat, el paradís feixista.

EL GOVERN ALEMANY — LLEGIM —, HA PROTESTAT CONTRA ALGUNS DIARIS DE MADRID I BARCELONA QUE S'HAN ATREVIT A ATACAR EL FEIXISME D'HITLER.

UN D'ELLS ES EL NOSTRE. I N'ESTEM MOLT ORGULLOSOS

Segueix, naturalment, la catalanització dels rètols. Cada dia es veuen més rètols en català. Es natural. Tam-

bé hi han més republicans... perquè hi ha República.

Cal recordar, però, els que eren republicans quan ésser-ho significava un perill.

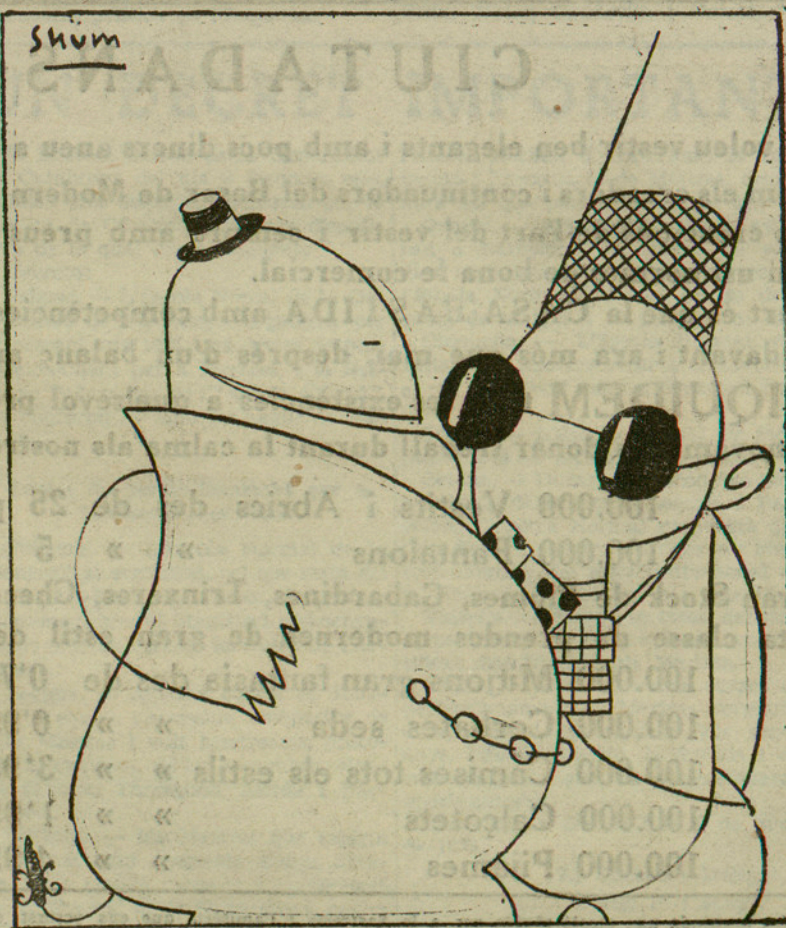
I cal recordar els que en temps de la dictadura posaven els rètols en català, a pesar de totes les sancions i totes les persecucions. Com exemple, la casa Mas i Roca, que durant tants

DESPRES DE LA VICTORIA REACCIONARIA LA «PRAVDA» ATACA DURAMENT ELS HITLERIANS

París, 9. — La Premsa d'aquesta capital reproduceix un article de "Pravda", òrgan central del partit comunista, dedicat a comentar en termes vehements la política que Hitler desenrotlla a Alemanya. Comenta alhora un article publicat a "Berliner Boersenzitung" en el qual s'afirma que Alemanya ha de servir de barrera contra el "bolxevisme oriental".

"Les fogueres enceses a les fronteres alemanyes — diu el periòdic moscovita, en parlar de les passades eleccions alemanyes — aclariran amb llurs flamarades sinistres la situació internacional d'Alemanya."

"Són declaracions inequívokes —afegeix "Pravda"— tant les del canceller del Reich com les de la Premsa oficial, que els actuals dirigents d'Alemanya consideren que llur principal virtut consisteix a transformar el país en "una barrera contra el bolxevisme oriental". Tracten de conquistar-se la confiança de la burgesia mundial en iniciar una campanya antisoviètica. Però és perfectament conegut que mai, després de la guerra, les relacions franco-alemanyes o polaco-alemanyes no han estat tan tívants com en els moments actuals. Els portadors de les antorxes alemanyes juguen amb foc."

ELS ENEMIGS DE LA REPUBLICA

— Amb els faistes no tinguérem sort. I ara hem volgut aprofitar els guàrdies d'assalt, i el tret també els ha sortit per la culata.

EL TERRORISME DE MACHADO

Un altre estudiant assassinat

L'Havana, 9. — Aquesta matinalada han mort un estudiant quan entrava a casa seva. Diversos desconeguts feren contra ell uns disparats des d'una cantonada, fugint després en un automòbil

Els estudiants han publicat un manifest afirmant que es tracta d'una altra mort feta per la policia, puix que l'estudiant assassinat s'havia distingit darrerament, per les seves campanyes contra el Govern del general Machado.

L'Havana, 9. — Comuniquen de Santa Clara que en el Parc Reial d'aquella ciutat féu explosió anit, una bomba, causant ferides a diversos transeünts. S'han practicat nombroses detencions.

anys ha donat una lliçó de digníssima catalanitat.

I un llibre: per a fer empipar els "cavernícolos", als catòlics facciosos, enemics de la justícia i de la llibertat, "La Relíquias", d'Eça da Queiroz.

A més d'una obra bellíssima és l'arma més formidable que la literatura ha produït contra la superstició i el fanatisme.

Manifestacions del Sr. Galarza respecte el moment actual

Madrid, 10. — Avui hem parlat uns moments amb el president de la Firpe, senyor Angel Galarza.

Li hem indicat que la situació semblava molt difícil per al Govern, i ens ha respost que sí que ho era, per tal com no havia sabut frenar les oposicions quan era l'hora.

En demanar-li si segons ell hi havia responsabilitat per al Govern en l'afer de Casas Viejas, ens ha contestat que no. Que en la única cosa que ha pecat el Govern és en no haver tingut abans els informes que ara té al seu poder; però mirant les coses amb serenitat i coneixement de causa de totes les circumstàncies, es veurà que no és gaire gran la seva responsabilitat. El senyor Casares Quiroga, el mateix dia dels successos, parlà per telèfon amb el capità Rojas, i aquest, amb absoluta tranquil·litat, li digué que no havia passat res anormal. El ministre insistí i assenyala el fet que, segons ell, hi havia hagut moltes víctimes, a la qual cosa el capità Rojas contestà que havia estat degut a les diverses topades contra els revoltosos. El ministre parlà també amb el governador de Càdiz, qui li donà la mateixa versió dels fets. Els mateixos in-

formes obtingué del director general de Seguretat. Naturalment que tant el governador de Càdiz com el senyor Menéndez, tan excel·lent republicà, donaren llurs informes al ministre amb absoluta bona fe i basant-se en els antecedents que tenien dels fets.

Després la malaltia del senyor Casares Quiroga i més tard la del senyor Carner. El senyor Azafia havent d'ocupar-se de Guerra, Hisenda, Governació i Presidència, els debats parlamentaris, l'obstrucció radical, etc. No hi ha, doncs, que estranyar que el Govern no se n'hagi assabentat abans. Tampoc no hi ha el menor dubte que el Govern no va tenir la més petita intervenció en l'ocorregut ni directament ni indirectament.

Li hem preguntat després si la minoria radical-socialista pensava en la mateixa forma que s'hi expressava i si votaria amb el Govern.

Sí—ens ha contestat categòricament el senyor Galarza. Però—hem insistit—en què es parla tant de les continues reunions i dels acords del Comitè Executiu del partit radical-socialista, i es diu que molts dels seus membres mostren un criteri contrari al del Govern.

No crec — ens ha contestat — que el Comitè Executiu s'hagi ocupat d'aquesta qüestió, que ha estat resolta per la nostra minoria. Són tres o quatre vegades les que hem parlat d'aquest assumpte i en totes elles hem pres l'acord de recolzar el Govern. Els rumors de crisi manquen de fonament.

—Doncs hom diu —afegim— que vos substituïreu el senyor Casares Quiroga al Ministeri de Governació.

—Tot això són fantasies. Això ho deu dir algun enemic meu, però el Ministeri de la Governació no és per acabar a Ronda, sinó a Leganés...

—Hom diu que la Firpe es reuneix avui.

—No cal que es reunexi, ja que tots els grups que formen el bloc estan ben d'acord.

Així, doncs —ha acabat dient-nos— segons el meu judici no passarà res, aquesta tarda. Es llegiran informes de la Comissió que ha estat a Casas Viejas, es discutirà una mica, s'originaran alguns incidents i, finalment, es votarà la proposició de confiança al Govern.

—De quina manera?

—Doncs la presentaran alguns diputats de la majoria; i serà votada.

A conseqüència de la depressió de la moneda estrangera, s'accentua la tendència de l'alça de la pesseta

Madrid, 10. — Fa uns quants dies que ve accentuant-se a la Borsa l'alça de la pesseta. Existeixen diversos factors que han col·laborat a aplanar el camí, però últimament la posició general de totes les monedes i l'atracció que ja venia exercint la pesseta com a divisa de possible recuperació, s'ha exagerat als mercats estrangers.

Aquesta tendència té totes les traces d'accentuar-se. Hi ha la quasi se-

guretat que d'aquí a uns quants dies no hi haurà força humana que resisteixi la influència que exerceixen els esdeveniments de l'estranger sobre la nostra moneda, fent que l'alça sigui una cosa efectiva i que potser, tal com fa Anglaterra, que no ens quedi altre remei que frenar aquesta tendència alcista si arriba un moment en que hom exagerés massa.

Impressions de la capital de la República

Aquesta tarda, la Comissió parlamentària que ha estat a Casas Viejas, ha pres declaració al director general de Seguretat, senyor Menéndez, i altres persones, el testimoni de les quals podia ésser interessant.

La minoria d'Esquerra Republicana de Catalunya ha designat el senyor Puig i Ferrer per a formar part de l'esmentada Comissió. Els diputats de la Comissió es mostren reservats, d'una reserva absoluta, tal com no ha estat possible als periodistes treure'n res que pogués ésser interessant.

Mentre la Comissió pren declaració, als passadissos del Congrés es fan comentaris vius. L'ambient és confós. La paraula crisi és als llavis de molta gent. Es indubtable que no es pot viure així, que no es pot continuar així; des de fa quinze dies tota la vida política està suspesa, com ofegada per aquest ambient.

En la sessió de demà—avui—la Comissió llegirà el seu dictamen, i és aleshores, que, segurament, es plantejarà el debat definitiu.

Alguns esperaven que la crisi sortiria del Consell de ministres celebrat aquest matí, però això ni era lògic ni ha succeït així. Creiem que demà, en la sessió de Corts, quedaran ben definides les coses.

Es difícil fer vaticinis. No es pot negar que la situació és delicada. Els comentaris que es fan són per a tots els gustos i els afanyos polítics i les ambicions de grup operen ara sobre els lamentables i inqualificables fets de Casas Viejas, però l'ambient es fa cada dia més irrespirable.

I no fóra estrany que el Govern es decidís a fer un darrer esforç que, d'ésser-li advers el resultat, determinaria la crisi. Que és el que esperem molts dels que ara acompanyen amb llur cridoria interessada, la justa indignació per uns fets que el Govern és el primer a condemnar, però que cal que siguin rigorosament sancionats.

Madrid, 9-3-33.